

Jaialdia dFERIA

20 25

2 *Danse Macabre*, Martin Zimmermann © Gorka Bravo

Jaialdia dFERIA

dFERIA jaialdiaren XXXI. edizioak marka historikoa lortu zuen bere adierazle nagusietan: bertaratutako publikoa, akreditatutako pertsonak eta parte hartu zuten konpainiak. Gainera, nota altuarekin gainditu zuen nazioartekotzearen kapitulua, azkeneko urteetan Europari begira egindako apustua; Suitza, Alemania eta Austria izan ziren herrialde gonbidatuak. Halaber, **dFERIA** jaialdiaren aurreko astean, **Atelier for Young Festival Managers** programa egin zen, mundu osoko eta diziplina guztietako jaialdi artistikoetako lider diren gazteak elkartu zituen gaikuntza- eta lidergo-programa.

dFERIAk sentsazio bikainekin itxi zuen XXXI. edizioa. Guztira, 17.749 lagun joan ziren antolatutako jardueretara: 10.482 ikuskizunetara, % 85eko batez besteko okupazio-mailarekin, eta 7.267 **dFERIA** jaialdiko jarduera profesionaletara eta ekitaldietara.

Proposamenei dagokienez, ikuskizunen kopuru handi bat (% 70) **dFERIAN** estreinatu ziren modu batean edo bestean: lau mundu mailan, beste bi Europa mailan, bi estreinaldi Estatuan eta 16 Euskadin. Diziplinei erreparatuz gero, egitarauaren % 41 eskaini zitzaion dantzari, % 38 antzerkiari, lau zirku-ikuskizun eskaini ziren (% 12) eta askotariko beste hiru diziplinako ikuskizunak (% 9). Atzerriko konpainiak Italia, Argentina, Errusia, Alemania, Austria, Suitza, Uruguai eta Kolonbiatik etorri ziren.

Akreditatutako pertsona kopuruak **dFERIAren** marka guztiak hautsi zituen; mugarría ezarri eta antolatzaileei erronka bat planteatu zien, % 16tik gorako igoerarekin -2024arekiko- eta akreditatutako 700 profesional baino gehiagorekin. Horietatik, 300 inguru programatzaileak, 87

banaketa-entresak, 175 ekoizleak edo konpainien ordezkariak, 84 erakundeak, 17 kazetariak eta kritikariak, eta 52 beste sektore batzuetako profesionalak. Aipamen berezia merezi du **dFERIAN** izan ziren nazioarteko profesionalen kopuruak, 2024arekiko % 114ko igoerarekin. Edizio honek nazioarteko 152 akreditatu izan ditu (71 akreditatu 2024an), eta horietatik 88 nazioarteko jaialdietako programatzaileak eta ordezkariak izan dira. Kontinente guztietako 40 herrialde baino gehiagotatik etorri ziren.

Ongietorria © Gorka Bravo

Aurkezpen ofiziala © Gorka Bravo

Programazio eszenikoa

Edizio honetan parte hartu duten 33 konpainiek 34 ikuskizun aurkeztu dituzte, 54 funtziotan. 21 ikuskizunetan jarri behar izan zen *Sarrerak agortuta* kartela.

Proposamenen hautaketari dagokionez, ondorengo ikuskizunak estreinatu ziren **dFERIAN**:

ESTREINALDI OROKORRAK:

- **RedNUDES** (Pikor Teatro)
- **Exquisito** (Els Marquesets)
- **Mi deuda** (Hika Teatro)
- **Triade** (Colectivo Glovo)

EUROPAR ESTREINALDIAK:

- **Feliz día** (Sutottos)
- **Filtro** (Sala Verdi + La Dramática Errante)

ESTREINALDIAK ESTATUAN:

- **Mellowing** (Dance On Ensemble)
- **Crazy Old Me** (Karin Schäfer)

ESTREINALDIAK EUSKADIN:

- **Manuela, el vuelo infinito**
(Producciones Inconstantes)
- **Luz sobre las cosas**
(El Mandaito Producciones & Wwweickert)
- **El bar nuestro de cada día** (Chipi La Canalla)
- **Twenty Toes** (Roxana Kuwën)
- **Todo este ruido** (Qabalum)
- **Seu aquí** (Colectivo Banquet)
- **Reminiscencia** (Malicho Vaca Valenzuela)
- **Dual** (Marcat Dance)
- **Burgos New York Dantz** (Cidanz Producciones)
- **Reflejos de Macondo**
(Oscar Perfer & María José de Bustos)
- **Yo soy 451** (La Teta Calva)
- **Danse Macabre** (Martín Zimmermann)
- **The Room Where It Happens** (Iker Karrera)
- **Caramel** (Les Impuxibles)

Sustrai, Zirkuss © Gorka Bravo

Zortzi agertoki izan zituen jaialdia: Victoria Eugenia Antzokia, Victoria Eugenia Kluba, Victoria Eugenia Dantza aretoa, Antzoki Zaharra-SGAE Gunea, Gazteszena (Egia), Imanol Larzabal (Lugaritz K. E.), Intxaurrondo K. E. eta Tabakalera.

Bestalde, **RedNUDES** (Pikor Teatro), **Sustrai** (Zirkuss) eta **Ots** (Haatik Dantza) izan ziren euskarazko ikuskizunak.

Profesionalentzako jarduerak

Prestigio handikoak izan ziren eta eskari handia izan zuten **dFERIA**n arte eszenikoen sektoreko profesionaleri zuzenduta antolatutako jarduerak. 2025ean, 7.200 lagunek baino gehiagok hartu zuten parte jarduera horietan.

Negozio Foroa © Gorka Bravo

HAUSNARKETARAKO MAHAIAK

Fuenlabradako María Pagés koreografia-zentroak, **Donostia Kulturak**, Victoria Eugenia Antzokiak eta María Pagés Fundazioak 2025eko **dFERIA**ren barruan antolatutako **Miradas cruzadas. Mujeres que corren con el futuro de la belleza** topaketak arte eszenikoen munduko 15 emakume profesional elkartu zituen espazio kontzeptual bakarrean, bizi izatea egokitu zaien garaia balora zezaten, beraien giza-sentsibilitatea, sormena eta ibilbide profesionala oinarri hartuta. Bi mahaitan banatu zen topaketa: **Arte eszenikoen erronkak Trumpen garaiotan** eta **Krisia sorkuntza-bektore gisa** eta, bertan, ahizpatasunetik abiatuta, krisi garaietan sortzearen gai konplexua jorratu zuten bildutako profesionalak.

Emitza gisa, honako ondorio hauek jaso ziren manifestu batean:

- Botere politikora eta ekonomikora hurbiltzeko beharrezkoak diren kontzientzia eta ezagutza.
- Herrialdeak elkarrengana hurbiltzearen garrantzia.
- Ekiteko eta koherentzia izateko premia.
- Elkarrizketa bultzatzea, publikoaren eta pribatuaren arteko banaketa saihesteko, antzerkiaren eta dantzaren arteko banaketa saihesteko.
- Memoria, espezifikotasuna eta aniztasuna zaintzeko premia.
- Instituzioak pertsonen osatuta daudela eta gizartean arte eszenikoen eta kulturaren zentralitatea berreskuratzeko kontakizuna sortzeak duen garrantzia aitortzea.
- Arte eszenikoena argi-itzalak dituen, baina botere-espazioak konkistatzeko ahamen nabarmena ere baduen sektoretzat jotzea.
- Erantzukizuna, auto-ezagutza eta dekonstrukzioa, hurbileko errealitateekiko nor garen hausnartzeko ardatz gisa.

NEGOZIO FOROA

Elkarrizketa-erronda bat izan zen, eta artistak eta bertako, Estatu eta nazioarteko programazio-arduradunak elkartu eta kontaktu profesionalak ezarri zituzten, interesen arabera antolatutako mahaietan banatuta. 2025ean, 500 lagunek baino gehiagok hartu zuten parte Foroaren bi egunetan, Tabakalera.

AURKEZPENAK

Urtero, **dFERIA**k profesionaleri haien intereseko gaiak hurbiltzeko aukera eskaintzen du. 2025ean, gai nagusia izan zen arte eszenikoen kudeaketa Alemanian, Alemaniako hainbat jaialdi eta antzokirekin egindako topaketa batean, eta interes handia piztu zuen. Gauza bera gertatu zen **IBERESCENA, REDELA** Los Angeleseko **National Latinx Theater**-ekin; erakunde ezberdinen kudeaketa-moduak, laguntzak eta diru-laguntzak azaldu ziren.

THE FESTIVAL ACADEMY

Atelier Donostia programaren 2025eko edizioak kontinente guztietako 35 herrialdeetako 47 partaide elkartu zituen, eta erronka handia izan zen **dFERIA** jaialdiaren antolatzaileentzako. Tailerrak, mahai-inguruak, jolasak, gorputz-lanketak, lan-taldeak, jarduera intuitiboak, hitzaldi magistralak eta bisita kulturalak egin ziren, pentsamendua eta iritzi kritikoa estimulatzeko eta sinergiak sortzeko helburuz.

2025eko martxoaren 11tik 17ra, **Atelier for Young Festival Managers** programaren agertokia izan zen; programa hori **European Festivals Association (EFA)** elkartearen **The Festival Academy** ekimenak antolatzen du, **dFERIA** Arte Eszenikoen Azokarekin eta Victoria Eugenia Antzokiarekin lankidetzan.

Nazioartekotzea

Europa izan zen erronka eta bidea. Europa lehentasun bat izan zen, baina Azokaren nazioartekotzea europar kontinentetik haratago joan zen. 2025ean, modu esponontziazalean handitu zen atzerriko profesional akreditatuen kopurua; 152 pertsona iritsi ziren kontinente guztietatik, hein batean **The Festival Academy** ekimenari eta Atelier programari esker.

Halaber, nazioartekotze-helburuari erantzunez, proiektio handieneko ikuskizunek ingelesez izan zituzten gain tituluak, eta titulazioa ezinezkoa izan zen kasuetan, aldi bereko itzulpeneko audiogida eskaini zen.

Esker onak

Lehenik eta behin, hemengo ikus-entzuleei, egundoko erantzuna eman baitziguten emanaldietara etorritz. Baita Donostian **dFERIArekin** duten hitzordura inoiz huts egiten duten profesionaleri ere; komunikabideei, azokari ematen dioten oihartzunagatik; eta, amaitzeko, azkeneko urteotan **dFERIA** babestu duten instituzioei. Haien laguntzarik gabe, **dFERIA** ez litzateke izango gaur egun dena.

INAEM institutuaren, **Eusko Jaurlaritzaren**, **Gipuzkoako Foru Aldundiaren** eta, **Iberescena** funtsaren laguntza izan zuen, baita **Instituto Goethe** erakundearen, **Alemaniko Errepublika Federaleko Kanpo Harremanetarako Ministerioaren**, **Austriako Kultura Foroaren**, **Pro Helvetia - Kulturarako Suitza Fundazioaren**, **Suitzan Espainian eta Andorran duen Enbaxadaren**, **Kutxa Fundazioaren**, **SGAE Fundazioaren**, **Etxepare Euskal Institutuaren**, **Nafarroako Gobernuaren**, **COFAE** Estatuko Arte Eszenikoen Azoken koordinakundearen, **REDELAE** Arte Eszenikoen Sare Eurolatinoamerikarraren eta **María Pagés Fundazioaren** kolaborazio berezia ere.

Baina, batez ere, nabarmentzekoa da euskal antzerki eta dantza konpainien inplikazioa, oro har, eta **Eskena** Euskal Antzerki eta Dantza Enpresen Elkartearena eta **ADDE** Euskal Herriko Dantza Profesionalen Elkartearena, bereziki. Horiek guztiek ekarri zituzten 2025eko edizioa definitzeko beraien ideiak, ahal zuten guztian lagundu zuten, eta Feriarekin duten konpromiso ekonomikoari ere eutsi zioten.

dFERIAren XXXII. edizioa

dFERIAren hurrengo edizioa 2026ko martxoaren 15etik 19ra bitartean egingo da.

Mellowing, Dance On © Gorka Bravo

Burgos New York Dantz, Cidanz Producciones © Gorka Bravo

Sabes que las flores de plástico nunca han vivido, ¿verdad?, Tanttaka Teatroa © Gorka Bravo